Горінов П.В.,
кандидат юридичних наук, доцент,
заслужений працівник соціальної сфери України,
професор кафедри приватного права та галузевих юридичних дисциплін,
директор Навчально-наукового інституту права та політології
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
https://orcid.org/0000-0002-8294-2784

УДК 342.9:340.134:351.751(477)
DOI https://doi.org/10.32782/2663-5666.2025.3.14

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНИ

Вступ. У сучасних умовах розвитку демократичного суспільства молодіжна політика України набуває особливої ваги як засади та інструмент формування активного, соціально відповідального та конкурентоспроможного молодого покоління. Її реалізація потребує чітко структурованого нормативного забезпечення, що визначає правові засади, механізми впровадження та інституційні гарантії прав молоді. Водночас ефективність такої політики прямо залежить від здатності правової системи адаптуватися до динамічних змін у соціальному середовищі, ринку праці, сфері освіти, інформаційного простору та безпековому контексті. Нормативне забезпечення виступає не лише юридичною основою молодіжної політики, а й механізмом державної підтримки самореалізації молоді. В умовах воєнного стану, цифрової трансформації та глобальних викликів роль якісного правового регулювання суттєво зростає.

Попри численність нормативно-правових актів, що регламентують діяльність у сфері молодіжної політики, залишається проблема їх фрагментарності, відсутності системного підходу та неузгодженості між різними рівнями влади. Часто законодавчі ініціативи реалізуються без належної координації з місцевими програмами, що ускладнює досягнення очікуваних результатів. Регіональні органи влади, не маючи чіткого розмежування повноважень, дублюють функції центральних, або ж застосовують універсальні рішення, які не враховують потреб конкретних громад. Крім того, чинні акти часто не містять механізмів оцінювання ефективності, що обмежує можливості зворотного зв'язку та корекції політик.

Ще одним викликом є низький рівень кодифікації: відсутність єдиного рамкового документа призводить до хаотичного використання норм, що суперечать одна одній або дублюють зміст. Значна кількість підзаконних актів, прийнятих у різні роки без врахування актуального контексту, часто є застарілою та не відповідає сучасним стандартам публічного адміністрування. Відтак нормативне поле втрачає гнучкість і не виконує функцію правової підтримки молодіжних ініціатив. Реформування потребує і система індикаторів, за якими здійснюється оцінка реалізації політики, адже вони мають бути не лише кількісними, а й якісними, заснованими на європейських підходах і рекомендаціях Ради Європи.

Важливою проблемою є і недостатня інтеграція громадянського суспільства в процеси нормотворення та реалізації політики. Молодіжні об'єднання, які повинні відігравати роль суб'єктів політики, нерідко залишаються у статусі формальних виконавців державних рішень без реального впливу на їх формування. Відсутність ефективних механізмів участі, прозорих консультацій та відкритих каналів комунікації між владою та молоддю знижує легітимність нормативних актів. Це також перешкоджає впровадженню принципів доброго врядування, інклюзивності та субсидіарності ключових для модерної молодіжної політики. Інституційна модель має ґрунтуватися на партнерстві та спільній відповідальності між владою, молоддю та громадянським суспільством.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю переходу від формального до ефективного нормативного забезпечення, здатного оперативно реагувати на виклики сучасності, інтегрувати європейські стандарти та забезпечити повноцінну участь молоді у формуванні політики. Удосконалення правової бази є передумовою формування молодіжного середовища, сприятливого для самореалізації, участі, соціальної мобільності та інституційної зріло-

сті. Тільки системне дослідження чинного законодавства, виявлення його прогалин і суперечностей, а також розробка рекомендацій для його оновлення дозволить зробити молодіжну політику в Україні не лише декларативною, а результативною.

Огляд останніх досліджень. До наукових викликів адміністративно-правового забезпечення молодіжної політики в Україні свою увагу у різних аспектах досліджень зосереджували вчені Л. Авраменко, Д. Андрєєва, В. Андрущенко, В. Бараненко, А. Берлач, Я. Біляєв, О. Блиндюк, Є. Бородін, В. Галунько, В. Гаращук, Є. Гетьман, П. Горінов, Ю. Гришина, І. Грицай, О. Гуміна, О. Ільюк, В. Жук, Є. Єрмоленко, Л. Малюга, Б. Мельниченко, О. Муза, М. Обіхода, О. Петришин, Д. Порохова, Є. Пряхіна, Г. Смокова, О. Соловйова, Л. Чистоклетов, М. Цвік, В. Чернишова, С. Вилков, С. Дембіцька, П. Діхтієвський, Р. Драпушко, В. Ярошович та ін. У своїх працях вони висвітлювали нормативно-правові основи, організаційні механізми, інституційні складові, участь молоді в ухваленні рішень та інші важливі аспекти публічного адміністрування в молодіжній сфері. Проте, поза межами їх наукового аналізу залишилися низка важливих адміністративно-правових та соціальних проблем інституційної підтримки молоді, зокрема в умовах воєнного стану.

Мета статті полягає у розкритті теоретичних засад, системної структури та функціонального механізму нормативно-правового забезпечення молодіжної політики в Україні, з акцентом на аналізі його багаторівневості у контексті сучасних викликів державного управління.

Виклад основних положень. Поняття «забезпечення» у тлумачному значенні охоплює як дію зі створення умов для реалізації чогось (зокрема, норм, прав або заходів), так і систему або сукупність засобів, необхідних для досягнення певного результату [1]. У юридичному дискурсі, зокрема в контексті словосполучення «нормативне забезпечення», більш доречним є перше значення, дія щодо впровадження та підтримки правових норм, що визначають порядок функціонування певної сфери. Це тлумачення акцентує увагу на процесі і механізмах правового регулювання, на відміну від другого значення, яке пов'язане переважно з матеріальними благами і соціальною допомогою, і тому менш релевантне в юридичних текстах, що стосуються правотворення чи публічного адміністрування.

У теорії права нормотворчість виступає як урегульована законодавством діяльність уповноважених суб'єктів щодо створення, зміни або скасування нормативно-правових актів з метою регулювання суспільних відносин і формування внутрішньо узгодженої правової системи. Вона реалізується через затвердження нормативних актів на референдумах, прийняття актів державними органами або уповноваженими громадськими об'єднаннями. Основними функціями нормотворчості є первинне врегулювання відносин, оновлення правового матеріалу, усунення прогалин у праві та кодифікація законодавства. Діяльність з нормотворчості базується на принципах гуманізму, законності, гласності, науковості, професіоналізму, оперативності та збалансованості між стабільністю і динамізмом. У демократичних державах вона забезпечує легітимність правових норм і врахування інтересів громадян. Змістовна якість нормативних актів залежить від дотримання процедур нормотворчості та участі фахових і наукових інституцій. Відтак, нормативне забезпечення виступає як результат нормотворчості у вигляді системи правових актів, які юридично оформлюють і закріплюють правила поведінки у визначеній сфері [2, с. 273–276].

На доктринальному рівні М. Обіходом детально розкрито становлення та еволюцію нормативного забезпечення державної молодіжної політики в Україні в умовах незалежності. Наголошується, що вже з 1992 року в державі формувалася розгалужена правова база, яка охоплює численні сфери, пов'язані з молоддю від освіти та праці до волонтерства і політичної участі. Основними джерелами правового регулювання є Декларація про загальні засади державної молодіжної політики, численні закони України (зокрема, «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», «Про молодіжні та дитячі громадські організації»), а також підзаконні акти, укази, місцеві програми тощо. Структура забезпечення включає як вертикальний (державний), так і горизонтальний (громадянський) рівень, що виявляється у підтримці молодіжних центрів, соціальних служб і громадських організацій. Зазначено, що понад 700 законів та 800 підзаконних актів у тій чи іншій мірі регулюють молодіжні питання, що свідчить про міжгалузевий характер нормативного забезпечення (станом на 2013 рік). Наголошується, що адаптація української молодіжної політики до європейських стандартів потребує модернізації нормативно-правової бази. Зокрема, актуальним залишається прийняття комплексного закону «Про молодь», який

би врахував стандарти ЄС, зокрема Переглянутої Європейської хартії участі молоді в громадському житті. Визнається потреба у системному підході до моніторингу становища молоді, запровадженні національних індикаторів і формуванні стабільної науково-дослідної бази [3].

В. Ярошович вказує, що нормативно-правове забезпечення державної молодіжної політики в Україні визначається законами, постановами Верховної Ради, указами Президента, актами Кабінету Міністрів та органів місцевого самоврядування, що створюють правове середовище для реалізації прав молоді. Підкреслюється, що законодавство передбачає фінансову підтримку молодіжних об'єднань, надання інформації, створення підприємств, установ та організацій, які працюють з молоддю. Особливу увагу приділено тому, що нормативна база орієнтована на соціальний захист, розвиток творчих здібностей та інтеграцію молоді у суспільство. Водночас акцент зроблено на проблемах недосконалості законодавства, яке не завжди відповідає потребам сучасної молодіжної політики. Необхідність удосконалення полягає у закріпленні реальних гарантій діяльності молодіжних організацій, забезпеченні дієвої участі молоді у прийнятті рішень і впровадженні програм розвитку. Зазначається, що правові механізми управління мають враховувати міжнародні стандарти, зокрема документи ООН та ЄС. Наголошено, що без оновлення законодавчої бази та належного нормативно-правового забезпечення неможливо досягти ефективної реалізації державної молодіжної політики. [4].

Нормативне забезпечення молодіжної політики в Україні отримало комплексне закріплення у Законі України «Про основні засади молодіжної політики». У ньому сформульовано оновлену концепцію молодіжної політики як пріоритетного напряму державної політики, спрямованого на створення умов для самореалізації молоді, її участі в суспільному житті та підвищення конкурентоспроможності. Закон визначає базову термінологію, напрями, принципи, завдання та механізми реалізації політики у сфері молоді, а також окреслює систему органів, що забезпечують її виконання. Важливо, що законодавець закріпив пріоритети молодіжної політики в Національній молодіжній стратегії, а також передбачив обов'язок держави сприяти розвитку молодіжної інфраструктури, молодіжної роботи, міжнародного співробітництва та інтеграції молоді. Особливе значення має закріплення участі молоді у формуванні політики через молодіжні ради, громадські об'єднання, консультативні органи та інші форми комунікації з державою. Другий аспект нормативного забезпечення полягає у визначенні повноважень суб'єктів державного управління та органів місцевого самоврядування [5].

На рівні підзаконної правотворчості Постанова Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2012 р. № 116 із наступними змінами встановлює детальний механізм використання коштів державного бюджету для реалізації заходів державної молодіжної політики та утвердження української національної та громадянської ідентичності. Нормативне забезпечення, закріплене в цій постанові, спрямоване на фінансування молодіжних програм, виплату грантів, підтримку молодіжних організацій та утримання відповідних державних установ. Головним розпорядником бюджетних коштів визначено Міністерство молоді та спорту України, яке координує програму «Молодь України» та роботу Українського молодіжного фонду. У Порядку чітко визначено цільове призначення коштів, а також умови їх розподілу через конкурсний відбір, за напрямами, пріоритетами та кошторисами. Особливу увагу приділено забезпеченню прозорості, ефективності та результативності використання бюджетних ресурсів [6].

Наказ Міністерства молоді та спорту України від 3 березня 2016 № 808 «Про затвердження Порядку реалізації програм, проєктів та проведення заходів державної політики у молодіжній сфері та сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25 березня 2016 р. за № 453/28583 є ключовим підзаконним актом, що конкретизує нормативне забезпечення реалізації програм, проєктів і заходів державної політики у молодіжній сфері та сфері утвердження української національної й громадянської ідентичності. Документ установлює процедури планування, організації та фінансування цих ініціатив за рахунок державного й місцевих бюджетів, запроваджуючи обов'язковий програмно-цільовий підхід. Він містить розгорнутий глосарій термінів, усуваючи термінологічні неузгодженості в публічному адмініструванні молодіжної сфери. Порядок класифікує проєкти за рівнем реалізації (міжнародні, всеукраїнські, місцеві) та за змістом (освітньо-виховні, культурологічні, інформаційно-просвітницькі, експертно-аналітичні). Фінансування можливе лише після конкурентного відбору та затвердження календарних пла-

нів і кошторисів, що забезпечує прозорість і мінімізує корупційні ризики [7].

Інструмент самостійної оцінки молодіжної політики, ухвалений Європейським керівним комітетом у справах молоді (CDEJ), є важливим нормативним документом Ради Європи, що спрямований на формування системної, стандартно орієнтованої молодіжної політики в державах-членах. Він розроблений як відповідь на зростаючий запит урядів щодо якісних індикаторів і механізмів оцінки прогресу у реалізації політики щодо молоді. Цей інструмент не лише структурує політичні пріоритети Ради Європи (права людини, демократія, верховенство права), а й перетворює їх на шість сфер вимірюваної діяльності: участь, інформація, інклюзія, доступ до прав, молодіжна робота, мобільність. У документі чітко закріплено базові стандарти, індикатори, законодавчі підстави й практичні критерії, що дозволяють державам-членам оцінювати, наскільки їхня молодіжна політика відповідає європейським цінностям. Системний підхід забезпечує прозорість, ефективність і сталість політики, сприяє виявленню «розривів» у реалізації прав молоді. Важливо, що Інструмент самостійної оцінки не є зобов'язувальним актом, проте його стандарти базуються на численних рекомендаціях Комітету міністрів та резолюціях Ради Європи, зокрема Rec(2006)14, Rec(2016)7, Rec(2017)4, що мають значну нормативну вагу у правовій площині [8].

Указ Президента України від 12 березня 2021 року № 94/2021 «Про Національну молодіжну стратегію до 2030 року» виступає ключовим нормативно-правовим актом у сфері молодіжної політики. Документ визначає цілі, принципи, пріоритети та механізми реалізації державної політики щодо молоді, забезпечуючи комплексне бачення підтримки становлення молодої особистості в умовах соціальних трансформацій. Його прийняття ґрунтується на визнанні молоді повноцінним суб'єктом державної політики, що передбачає розширення участі молодих людей у процесах ухвалення рішень. Стратегія є інструментом публічного адміністрування, що втілює сучасні принципи субсидіарності, інклюзивності та доказовості в контексті реалізації прав молоді. Крім того, документ передбачає залучення широкого кола учасників: державних органів, місцевого самоврядування, громадських інституцій, бізнесу та міжнародних партнерів. Зміст стратегії чітко структурує пріоритети: безпека, здоров'я, спроможність і інтегрованість, що конкретизуються через заходи, спрямовані на підвищення життєстійкості молоді, розвиток компетентностей, залучення до суспільного життя та міжнародної мобільності [9].

Висновки. Отже, нормативно-правове забезпечення молодіжної політики в Україні є системним процесом, який відображає державну волю щодо створення умов для розвитку молоді. Це забезпечення включає не лише наявність нормативно-правових актів, а й механізми їх реалізації, що охоплюють всі етапи життєвого циклу молодої особи (від освіти до зайнятості, участі у громадському житті, охорони здоров'я, міжнародної мобільності). Особливістю цього процесу є поєднання централізованих нормотворчих дій із широкою участю інституцій громадянського суспільства. Тим самим, нормативна база формується не тільки через вертикаль публічного адміністрування, а й завдяки горизонтальним зв'язкам, які сприяють партисипативності. У цьому контексті забезпечення розглядається не як статичний набір правил, а як динамічна взаємодія правових норм, процедур, інституцій та практик. Зміст нормативного забезпечення формує умови для підтримки молоді не лише як об'єкта, а й як активного суб'єкта суспільного розвитку.

Нормативно-правове забезпечення молодіжної політики реалізується у взаємодії законодавчого, виконавчого та громадянського секторів, що формують розгалужену інституційну модель. Вона базується на повноваженнях органів центральної влади, що забезпечують розроблення стратегій, координацію програм і моніторинг ефективності. Органи місцевого самоврядування адаптують політику до потреб громад, упроваджуючи локальні програми, фінансуючи молодіжні центри, сприяючи формуванню молодіжних рад. Громадські організації та неформальні об'єднання залучаються до проєктної реалізації, консультативної підтримки, аналізу потреб та експертної оцінки політик. Інституційна основа підкріплюється нормативними механізмами, що визначають порядок надання грантів, співфінансування, організації конкурсного відбору та звітності.

Сучасний підхід до нормативного забезпечення молодіжної політики в Україні характеризується прагненням до гармонізації з міжнародними стандартами та інтеграцією європейських цінностей. У правовій площині це означає врахування рекомендацій, стандартів і принципів, напрацьованих міжнародними інституціями, зо-

крема у межах Ради Європи. Нормативне забезпечення молодіжної політики охоплює як стратегії і програми, так і механізми їх фінансової реалізації, що закріплюються у відповідних правових актах. Це включає процедурно визначені правила виділення бюджетних коштів, визначення пріоритетів фінансування, порядок проведення конкурсів, критерії оцінки ефективності витрат. Забезпечується чітка ієрархія суб'єктів, відповідальних за реалізацію програм, зокрема із закріпленням повноважень центральних і місцевих органів виконавчої влади.

Отже, нормативне забезпечення молодіжної політики в Україні є динамічним процесом, що потребує подальшого вдосконалення та кодифікації. Попри наявність значної кількості нормативно-правових актів, правове поле залишається фрагментованим, а частина документів застаріла або не відповідає сучасним викликам. Відсутність єдиного кодифікованого акта ускладнює узгодженість правозастосовчої практики, створює правову невизначеність та дублювання норм. Зазначене породжує складнощі з імплементацією політик на місцевому рівні, де часто застосовуються шаблонні рішення без урахування специфіки громад. Система оцінки ефективності реалізації залишається недостатньо формалізованою, що впливає на якість аналізу результатів. Необхідною є гармонізація показників оцінки ефективності з міжнародними індикаторами, що забезпечить порівнюваність даних і підвищить легітимність політики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Забезпечення. Словник української мови: в 11 т. Том 6, с. 202. Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні НАН України. Київ: *Наукова думка*, 1975–2005. URL: https://sum.in.ua/s/zabezpechennja

2. Загальна теорія держави і права: [Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів] / М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін.; За ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М. В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О. В. Петришина. Харків: *Право*, 2009. 584 с.

3. Обіход М. Питання нормативно-правового регулювання державної молодіжної політики в період незалежності України. Ефективність державного управління. 2017. Вип. 1(50). Ч. 1. С. 35–41. URL: https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1212466.pdf

4. Ярошович В. І. Ефективність законодавчого та нормативно-правового забезпечення державної молодіжної політики щодо можливостей самореалізації у молоді в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Державне управління.* 2018. Т. 29 (68), № 5. С. 198–202.

5. Про основні засади молодіжної політики : Закон України від 27 квітня 2021 № 1414-IX. *База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України.* 2024. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/1414-20

6. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів державної молодіжної політики та утвердження української національної та громадянської ідентичності : Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок, Перелік від 22 лютого 2012 № 116. *База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України.* 2024. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/116-2012-%D0%BF

7. Про затвердження Порядку реалізації програм, проєктів та проведення заходів державної політики у молодіжній сфері та сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності : Наказ; Мінмолодьспорт від 03 березня 2016 № 808. *База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України.* 2024. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/z0453-16

8. Інструмент самостійної оцінки молодіжної політики. *Рада Європи*. жовтень 2019. URL: https://rm.coe.int/self-assessment-tool-for-youth-policy-ukrainian/168098b16a

9. Про Національну молодіжну стратегію до 2030 року: Указ Президента України від 12 березня 2021 р. № 94/2021. *База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України*. 2021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94/2021#Text

Горінов П.В. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

У статті проаналізовано нормативно-правове забезпечення молодіжної політики в Україні як багаторівневу і динамічну правову систему зовнішнього виразу, що відображає державну волю у створенні сприятливих умов для розвитку, самореалізації, соціальної адаптації та повноцінної участі молоді в усіх сферах суспільного життя. Розкрито поняття «забезпечення» в юридичному дискурсі як процесу впровадження, підтримки та реалізації правових норм, що регламентують механізми публічного адміністрування у молодіжній сфері. Зазначено, що це поняття передбачає не лише створення правових засад, а й забезпечення їх ефективної імплементації на центральному, регіональному та місцевому рівнях. На основі глибокого аналізу доктринальних підходів, чинних нормативно-правових актів і стратегічних орієнтирів обґрунтовано, що нормативне забезпечення охоплює багатокомпонентну систему правових джерел, адміністративних процедур і фінансово-організаційних механізмів, які формують стабільне середовище для реалізації державної політики щодо молоді. Визначено, що інституційна модель реалізації цієї політики базується на тісній взаємодії законодавчої, виконавчої та суб'єктів громадянського суспільства,

що забезпечує розподіл повноважень, ефективну координацію, відкритість та підзвітність владних рішень. Особливу увагу приділено сучасним викликам, серед яких фрагментарність нормативної бази, відсутність кодифікованого підходу, дублювання функцій між суб'єктами владних повноважень, а також нерозвиненість системи оцінювання результативності, що ускладнює реалізацію політик на практиці. Акцентовано на нагальній потребі оновлення, узгодження та модернізації нормативної бази з урахуванням міжнародних і європейських стандартів, зокрема принципів інклюзивності, субсидіарності, доказовості, участі та доброго врядування. Вказано, що нормативне забезпечення повинне трансформуватися з формального реєстру норм у дієвий, результативний та орієнтований на молодь інструмент реалізації політики, який визнає молоду особу не лише об'єктом впливу, а повноцінним суб'єктом демократичного суспільного розвитку.

Ключові слова: громадянське суспільство, європейські стандарти, індикатори ефективності, інституційна модель, кодифікація, координація, молодіжна політика, нормативне забезпечення, нормотворчість, правове регулювання, публічне адміністрування, самореалізація, суб'єктність молоді, соціальна адаптація, фрагментарність законодавства.

Gorinov P.V. REGULATORY AND LEGAL SUPPORT OF YOUTH POLICY IN UKRAINE

The article provides a comprehensive analysis of the regulatory and legal framework supporting youth policy in Ukraine as a multi-level and dynamic legal system that reflects the state's will in creating favorable conditions for the development, self-realization, social adaptation, and full participation of youth in all spheres of public life. The concept of "provision" is revealed in legal discourse as the process of implementing, supporting, and enforcing legal norms that regulate the mechanisms of public administration in the youth sector. It is noted that this concept involves not only the creation of legal foundations but also ensuring their effective implementation at the central, regional, and local levels. Based on a thorough analysis of doctrinal approaches, current legal acts, and strategic guidelines, it is substantiated that normative provision includes a multi-component system of legal sources, administrative procedures, and financial-organizational mechanisms that form a stable environment for the implementation of state youth policy. It is determined that the institutional model of this policy's implementation is based on close cooperation among the legislative, executive branches, and civil society actors, which ensures the distribution of powers, effective coordination, transparency, and accountability of public decisions. Special attention is given to current challenges, including the fragmentation of the legal framework, the absence of a codified approach, duplication of functions among public authorities, and the underdevelopment of a results evaluation system, which complicates the practical implementation of policies. Emphasis is placed on the urgent need to update, align, and modernize the legal framework in line with international and European standards, particularly the principles of inclusiveness, subsidiarity, evidence-based policymaking, participation, and good governance. It is emphasized that normative provision should be transformed from a formal register of norms into an effective, result-oriented, and youth-focused instrument for policy implementation—recognizing the young individual not only as an object of influence but as a full-fledged subject of democratic societal development.

Key words: civil society, codification, coordination, democratic participation, effectiveness indicators, European standards, fragmentation of legislation, institutional model, legal regulation, legislative drafting, normative support, public administration, self-realization, social adaptation, subjectivity of youth, youth policy.

Дата надходження статті: 09.09.2025
Дата прийняття статті: 25.09.2025
Опубліковано: 04.12.2025